

mgr lic. Izabela Kulik-Izydoreczyk

Wydział Teologiczny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Koncepcja Miłości Boga w Pierwszym Liście świętego Jana

Przedkładana dysertacja podejmuje analizę *1 Listu świętego Jana* pod kątem miłości Boga jako Ojca wpisując się w ten sposób w nurt uaktualnienia świadectwa Jana wśród współczesnych wyznawców Chrystusa. Celem rozprawy jest ukazanie Bożej miłości, objawionej najpełniej poprzez zbawczy czyn Jezusa Chrystusa, dzięki czemu staje się możliwa jedność człowieka z Bogiem, co z kolei przekłada się na relacje ludzkie zgodnie z przekazem Jana:

*Taka bowiem jest wola Boża, którą objawiono nam od początku,
abyśmy się wzajemnie miłowali. (1J 3,11)*

Nakaz ten, wypływający z wnętrza człowieka właśnie dlatego, że Bóg pierwszy nas umiłował (por. 1J 4,10.19) sprawia, że miłość stanowi pierwszorzędną powinność w eklezjalnej wspólnotocie. Zakres badawczy dysertacji stanowią te fragmenty *1 Listu św. Jana*, które bezpośrednio odnoszą się do Bożej miłości lub są z nią związane.

Przedstawiana dysertacja została podzielona na pięć rozdziałów podejmujących próbę zobrazowania „drogi” Bożej Miłości od momentu udzielenia jej człowiekowi w akcie stworzenia, poprzez najpełniejsze okazanie jej w krzyżu Chrystusa, aż po finalny efekt jakim jest umiejętność miłowania bliźnich.

I tak rozdział pierwszy zatytułowany *Bóg jako źródło życia* przedstawia Boga jako Ojca, który obdarza życiem i tworzy wśród ludzi rodzinę Bożą. Istotną rolę w tym dziele odgrywa Jezus Chrystus - Syn Boży, będący manifestacją Bożej obecności w świecie i stanowiący klucz do posiadania życia wiecznego. Poprzez Niego Bóg przekazuje życie tym, którzy są otwarci na działanie Syna, z kolei życie w Bogu objawia się w miłości do bliźnich.

Drugi rozdział *Bóg jako źródło miłości* stanowi próbę zobrazowania tajemnicy niepojętej miłości Boga, która z jednej strony jest jak bezwarunkowa i czuła miłość matki, z drugiej potrafi być tak wymagająca, by zmotywować człowieka do zmiany życia. Analizy tego rozdziału koncentrują się wokół stwierdzenia: *Bóg jest miłością* (1J 4,8.16). Miłość Boga ma inicjujący charakter, jest uprzednia wobec miłości człowieka i uzdalnia do odwzajemnienia jej Bogu i bliźniemu zgodnie z przesłaniem: ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν (1J 4,7). Miłość wzajemna wobec niewidzialnego Boga i jest doskonała, ponieważ

stanowi owoc zjednoczenia i współpracy z Bogiem. Nadto uwalnia człowieka od strachu przed Bożym sądem. Pierwszeństwo Bożej miłości potwierdza także prawda, że *Bóg jest światłością* (1J 1,5).

Trzeci rozdział *Owoce Bożej miłości* ukazuje skutki działania Bożej miłości w człowieku. Dzięki niej stajemy się Bożymi dziećmi. Dar miłości oraz Boże dziecięstwo pozostają w ścisłej zależności od siebie. Miłość Boga przemienia człowieka wewnętrznie i ostatecznie sprawia podobieństwo w miłości do jej Dawcy. Nadzieja złożona w Bogu owocuje doskonałą moralną czystością na wzór Chrystusa, zaś cały proces oczyszczenia okazuje się Bożym dziełem w człowieku. Miłość Boża wyraża się także w miłowaniu bliźnich i zachowywaniu przykazań, czyli w pełnieniu woli Bożej. Boża ἀγάπη przybiera zatem kształt konkretnego czynu.

Czwarty rozdział *Posłanie Syna jako wyraz Miłości Boga Ojca do człowieka* poświęcony jest kwestii związanej z misją Jezusa na ziemi. W posłaniu na świat jednorodzonego Syna, Bóg najpełniej objawił swoją miłość. Soteriologiczny czyn Jezusa sprawił, że została dokonana ekspiacja za nasze grzechy. Jednakże zamiast sprawiedliwej, karzącej odpłaty, każdy człowiek otrzymał możliwość nowego życia. Miłość Boża obecna w ofierze Jego Syna staje się więc kryterium naszych odniesień do bliźnich. Zostaliśmy uzdolnieni do heroiczych postaw właśnie przez to, że Jezus przyszedł do nas, abyśmy poznali miłość Ojca, doświadczali jej i przekazywali ją braciom.

Piąty rozdział *Nowa jakość zrodzonych z Boga* ukazuje postawy wynikające z faktu bycia zrodzonym z Niego, czyli z miłości. Kto przyjął ten dar, oznajmi go na zewnątrz poprzez miłość wzajemną. Ten, kto stał się dzieckiem Boga czyni sprawiedliwość na wzór Jezusa gdyż zawiera w sobie cząstkę Boga (σπέρμα αὐτοῦ) i dlatego może też nie grzeszyć. Nadto jest chroniony przez Chrystusa, szatan nie ma nad nim władzy. Zrodzony przez Boga zwycięża świat, jego niewiarę i brak moralności.

Koncepcję Bożej miłości w *1J* streszcza stwierdzenie: Bóg jako miłość udziela się, miłość zaś udzielona staje się miłością udzielaną. Janowa koncepcja Bożej miłości zachwyca zarówno swoją głębią jak i prostotą. Przybliża niewidzialnego Boga i wzbudza wiarę w Niego, ponieważ ukazuje Go jako miłującego Ojca objawiającego swoje oblicze w posłannictwie Syna. Jednakże misja ukazywania miłości spoczywa na chrześcijanach. Ich wzajemna więź jest świadectwem, że Niewidzialny uobecnia się w nich poprzez miłość. Wertykalna interwencja Boga ukazana w misji Syna, znajduje ciąg dalszy w horyzontalnej misji chrześcijan miłujących braci.

Isabella Kulik-Bydovszka
20.04.2022 r.